

Поштовани,

Пред вама је прво издање електронског билтена Реформатор, чије је издавање покренуто у оквиру реализације пројекта Програм подршке општинама ИПА 2007 – Добра управа, планирање и пружање услуга. Овај пројекат финансиран је из средстава Европске уније и има за циљ да допринесе унапређењу руковођења и економском развоју у Републици Србији кроз пружање даље подршке процесу децентрализације.

Билтен је осмишљен као један од инструмената за унапређење комуникације и размене информација о актуелним иницијативама које имају велику важност за јединице локалне самоуправе у Републици Србији. Реформатор превасходно има за циљ да запослене у локалним администрацијама и остале заинтересоване стране информише о питањима која су од значаја за градове и општине у Републици Србији.

САДРЖАЈ

Тема броја: Комунална полиција

Одржан други Сајам локалне самоуправе

Успостављање Централног регистра за електронско вођење матичних књига

Обележен Дан локалне самоуправе у Србији

Функционалном анализом до ефикасније администрације у локалним самоуправама

КОМУНАЛНА ПОЛИЦИЈА – ЗА РЕД У ГРАДОВИМА СРБИЈЕ

У Народној скупштини Републике Србије, 8. новембра 2010. године промовисан је почетак рада комуналне полиције у градовима Србије, у организацији Министарства за државну управу и локалну самоуправу. Реч је о првих 170 комуналних полицајаца из Београда, Ваљева, Новог Сада, Пожаревца, Зрењанина, Сремске Митровице и Шапца. Наведени градови први су усвојили и подржали развој концепта успостављања комуналне полиције.

Промоција почетка рада комуналне полиције у Народној скупштини

Догађају су, поред комуналних полицајаца, присуствовали председник Републике Србије Борис Тадић, министар унутрашњих послова Ивица Дачић, министар за државну управу и локалну самоуправу Милан Марковић, градоначелник Београда Драган Ђилас, као и градоначелници осталих шест градова Србије, али и други државни званичници.

Том приликом министар Марковић рекао је да очекује да ће, захваљујући комуналној полицији, грађани Србије живети квалитетније и у лепшем окружењу.

„Комунална полиција ипак није свемогућа. На крају све зависи од нас самих, наше културе живљења, нашег односа према суграђанима и према градовима, и од наше спремности да поштујемо правила друштва у којем живимо и којем припадамо.“

Он је такође изјавио да је сада на градским управама да организују рад ове службе.

Планирано је да 23 града и град Београд имају укупно 850 комуналних полицајаца.

Први комунални полицајци на промоцији у Народној скупштини

Министарство за државну управу и локалну самоуправу препознало је, као један од највећих проблема у градовима Србије, тешкоће у одржавању комуналног реда. Формирање комуналне полиције предвиђено је Законом о локалној самоуправи из 2007. године, а [Закон о комуналној полицији](#) усвојен је у јулу 2009. године.

Основни задатак комуналне полиције јесте одржавање комуналног реда у 23 града и граду Београду, што ће допринети безбеднијем и мирнијем животу становника.

Шта ради комунална полиција?

Комунална полиција пружа помоћ у следећим областима:

- снабдевање водом;
- одвођење отпадних и атмосферских вода;
- јавна чистоћа;
- превоз и депоновање комуналног и другог отпада;
- локални путеви и улице;
- саобраћајне ознаке и сигнализација;
- паркирање;
- превоз путника у градском и приградском саобраћају;
- ауто-такси превоз;
- постављање привремених пословних објеката;
- противпожарна заштита;
- заштита од буке у животној средини;
- контрола радног времена субјеката надзора;
- одржавање комуналних објеката, пијаца, гробалја, паркова, зелених и других јавних површина, јавне расвете, стамбених и других објеката;
- заштита животне средине, културних добара, локалних путева, улица и других јавних објеката од значаја за град;
- остваривање надзора у јавном градском, приградском и другом локалном саобраћају, у складу са законом и прописима града.

Комунална полиција задужена је и за контролу над применом закона и других прописа и општих аката из области комуналне и других делатности које су у надлежности града.

Ко су комунални полицајци?

Комуналном полицијом руководи начелник комуналне полиције, а послове комуналне полиције обављају комунални полицајци.

Комуналну полицију образује град као унутрашњу организациону јединицу градске управе. Град одређује број комуналних полицајаца у складу с бројем становника града према последњем попису, тако да се на сваких

пет хиљада становника може одредити највише један комунални полицајац.

Комунални полицајац у обављању службене дужности има статус службеног лица и ужива кривичноправну заштиту прописану законом.

Комунална полиција сарађује с градским инспекцијским службама и полицијом. ■

3 ПИТАЊА 3 ОДГОВОРА

посебан саветник министра за државну управу и локалну самоуправу **Александар Радосављевић**

Зашто се Министарство за државну управу и локалну самоуправу одлучило за доношење Закона о комуналној полицији?

Потреба за увођењем комуналне полиције утврђена је на основу оцене да су у досадашњем функционисању градова уочене знатне тешкоће у одржавању комуналног реда и обезбеђивању ефикасног извршавања закона из области комуналне делатности у надлежности града. Такође, Министарство је сматрало да ће организовање овакве службе и њено деловање на улицама градова допринети повећању комуналног реда и превентивном деловању на починиоце прекршаја. На овај начин градовима се омогућује да, у сарадњи с полицијом и другим субјектима, преузму и испуне сопствени део одговорности за комунални и други градски ред, а тиме и за безбедан и миран живот својих становника.

Зашто та служба није уведена и у општинама?

Законом о локалној самоуправи и Законом о

главном граду, који су усвојени 2007. године, прописано је да град Београд, у складу са законом, образује комуналну полицију, обезбеђује и организује вршење послова комуналне полиције.

У наредном периоду Министарство ће пажљиво пратити учинак комуналне полиције у градовима Србије и сагласно ефектима, али и могућностима, размишљати о промени Закона о комуналној полицији и стварању основа да се ова служба формира и у општинама у Србији.

Зашто у склопу опреме полицајци поседују и средства принуде?

Комунални полицајци имају следећа овлашћења: упозорење, усмено наређење, провера идентитета, довођење, прегледање лица и предмета, привремено одузимање предмета, видео надзор, употреба средстава принуде, и то физичке снаге, службене палице, средстава за везивање. Процена је да је поседовање службене палице и средстава везивања у сагласности са идејом да се предвиђени послови обаве на ефикасан и одговоран начин. Закон предвиђа контролу решавањем притужби, будући да се управо овлашћење за употребу средстава принуде појављује као оно којим се најозбиљније може посегнути у људска права и што употреба тих средстава треба да буде посебно надзирана, уз ефикасну контролу над применом и других, мање „осетљивих“ овлашћења.

Механизам контроле укључује обавезу комуналног полицајца да поднесе писмени извештај о свакој употреби средстава принуде, као и обавезу начелника комуналне полиције, односно лица које он овласти да оцењује оправданост и правилност употребе средстава принуде. О свакој употреби средстава принуде начелник комуналне полиције обавештава надлежну полицијску управу. ■

САЈАМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ДРУГУ ГОДИНУ ЗАРЕДОМ – КЉУЧНА РЕЧ ЈЕ СОЛИДАРНОСТ

Министарство за државну управу и локалну самоуправу, град Београд и Стална конференција градова и општина организовали су други Сајам локалне самоуправе у Србији, који је одржан од 10. до 12. новембра 2010. године у Хали спортова на Новом Београду.

Сајам је окупио 90 јединица локалне самоуправе, које су представиле своје привредне, културне, туристичке и друге потенцијале, а био је присутан и велики број гостију из окружења, донатора, пословних банака, привредних субјеката с којима градови и општине сарађују. У ту сврху, јединицима локалне самоуправе упућено је неколико кључних порука:

- Сазнајте суштинске информације из прве руке са најкомпетентнијег места.
- Презентујте најзанимљивије пројекте.
- Размените мишљења и искуства с колегама из других градова и општина у Србији, али и с представницима великих компанија из разних области.
- Пронађите нове пословне партнере.

Председник Републике Србије Борис Тадић отворио је сајам, заједно с министром за државну управу и локалну самоуправу Миланом Марковићем и градоначелником Београда Драганом Ђиласом.

„Солидарност је најважнија порука која треба да буде послата са Сајма локалне самоуправе, јер још постоје велике разлике међу регионима у земљи“, рекао је председник Србије.

Председник Тадић позвао је представнике градова и општина да преиспитају своје расположиве ресурсе како би помогли Краљеву да ублажи последице земљотреса.

Министар Милан Марковић рекао је да је Министарство, и поред кризе, успело да настави с радом на великим пројектима.

„Међу њима је и пројекат матичних књига. Грађанима се на тај начин омогућава да што једноставније и јефтиније остваре своја права. Такође, радимо и на успостављању јединственог бирачког списка као електронске базе података, што ће искључити сваку сумњу у будуће изборне процесе, али и омогућити грађанима да у сваком тренутку могу да обаве увид где су уписани и да гласају где желе. Почела је с радом и комунална полиција, а децентрализована је и тржишна инспекција“, рекао је министар Марковић.

Према речима градоначелника Београда Драгана Ђиласа, основна идеја сајма јесте да се на једном месту окупи и представи што више јединица локалне самоуправе, као и представника компанија које су заинтересоване за улагања, те да сви заједно размене искуства и учине живот бољим, а да Београд има највећу одговорност у томе.

Отварање II Сајма локалне самоуправе у Београду

Током тродневног сајма организовано је неколико панел-дискусија из различитих области локалне самоуправе, а неколико градова и општина одржало је презентације и представило своје потенцијале. ■

УСПОСТАВЉАЊЕ ЦЕНТРАЛНОГ СИСТЕМА ЗА ЕЛЕКТРОНСКО ВОЂЕЊЕ МАТИЧНИХ КЊИГА

Министарство за државну управу и локалну самоуправу спроводи пројекат успостављања Централног система за електронску обраду и складиштење података и чување другог примерка матичних књига. Овај пројекат представља један од најзначајнијих у развоју е-управе у Републици Србији. **Закон о матичним књигама**, који је усвојен у марту 2009. године, уводи низ новина у ову област државне управе и знатно је унапређује, посебно у делу који се односи на издавање извода из матичних

II Сајам локалне самоуправе у Београду

књига без обзира на месну надлежност за вођење матичне књиге, на основу електронских података из Централног система матичних књига. Уз наведено, потребно је нагласити да изводи из матичних књига немају ограничен рок важења и да се могу употребити док год садрже тачне податке.

Овај пројекат омогућиће другим државним органима да по службеној дужности врше увид у матичне књиге и истовремено смањује потребу да грађани прилажу изводе из МК приликом подношења захтева и повећава ефикасност и ажурност државних органа.

За првих шест месеци коришћења Централног система издато је више од 5.520 извода. Број грађана корисника система у овом тренутку износи 3.298.283.

Са Централним системом тренутно је повезано 27 градова и општина: Београд, Ваљево, Крагујевац, Нови Сад, Лесковац, Бачка Топола, Нови Бечеј, Панчево, Сврљиг, Врање, Апатин, Сремски Карловци, Темерин, Бечеј, Беочин, Жабал, Пландиште, Чачак, Кучево, Лајковац, Врњачка Бања, Ниш, Кикинда, Смедерево, Кањижа, Пожаревац, Алексинац.

То значи да грађани ових 27 градова и општина, а чији су подаци унети у овај систем, могу да подижу изводе у било којој од ових јединица локалне самоуправе. Број градова и општина повезаних са Централним системом до краја 2011. године биће око сто јединица локалне самоуправе, а грађана корисника система биће преко 5.000.000. Законом о матичним књигама прописано је да до краја 2014. године у Централни систем буду унети подаци свих грађана Србије.

Очекује се да органи управе који обезбеђују вођење матичних књига испуне законску обавезу и да у законском року све матичне књиге преведу у електронски облик.

Успостава Централног система за електронско вођење матичних књига основа је за даљи развој електронске управе у Републици Србији кроз електронску размену података о личном стању грађана и применом савремених информатичких решења директно имплементира стандарде Европске уније и поспешује интеграције различитих система државне управе и локалне самоуправе.

Све ово има за циљ подизање капацитета градских и општинских управа, модернизацију рада органа државне управе и органа јединица локалне самоуправе и омогућава њихов економичнији и ефикаснији рад. Крајњи циљ је да грађани не прибављају и не достављају папирне документе државним органима, већ да

своја права остварују електронском разменом података између органа државне управе и локалне самоуправе, који по службеној дужности врше увид у лично стање грађана. ■

7. ДЕЦЕМБАР 2010 – Дан локалне самоуправе у Србији

У организацији Сталне конференције градова и општина (СКГО), 7. децембра у Центру „Сава“ у Београду одржан је Дан локалне самоуправе у Србији, који се традиционално одржава крајем сваке године, поводом редовног годишњег заседања Скупштине СКГО. Овај дан за локалну самоуправу представља прилику да представници јединица локалне самоуправе размене мишљења, идеје, али и недоумице с релевантним актерима на националном нивоу.

Јединице локалне самоуправе осетиле су последице глобалне економске кризе директно кроз ускраћивање финансијских трансфера с националног нивоа, што је била једна од кључних тема дискусије на овом једнодневном скупу. О унапређењу локалних финансија говорило се на пленарном делу конференције, којем су присуствовали министри, представници Савета Европе, Европске уније и други.

Отварајући скуп, окупљенима се обратио градоначелник Београда Драган Ђилас. Градоначелник је рекао да је потребно изразити солидарност с онима који имају најмање средстава на локалном нивоу и да градовима и општинама треба обезбедити надлежности, а не новац. Развој локалних јединица мора да буде кључно поље за улагања, а најсиромашнијима потребно је обезбедити неопходне субвенције. Потпредседник Владе за европске интеграције Божидар Ђелић позвао је јединице локалне самоуправе да буду што активније у комуникацији са Агенцијом за страна улагања и промоцију извоза Републике Србије (SIEPA) и да се интензивно обучавају за коришћење европских фондова, чији се прилив очекује у Србији, како би се на време припремили за могућности које

они пружају.

Потпредседник Владе и министар економије и регионалног развоја Млађан Динкић истакао је значај јединица локалне самоуправе у преузимању више надлежности и потребу да због тога имају сопствене приходе и имовину. Излаз из тренутне кризне ситуације Динкић види у томе да се локалним самоуправама омогући да задрже што више прихода од пореза на плате у односу на ранији период. Више прихода локалу, према министру Динкићу, оправдава тражење већих надлежности од градова и општина.

Обележен Дан локалне самоуправе у Србији
годишњом седницом скупштине СКГО-а

Министар за државну управу и локалну самоуправу Милан Марковић нагласио је значај питања имовине локалних самоуправа као једно од кључних питања: „Локалне самоуправе нису власници своје имовине од 1995. године. Друго, веома значајно питање јесу трансфери новца. У 2011. години, најважније је да се висина износа не смањује, те да се средства намењена најсиромашнијим општинама врате на ниво пре ескалације економске кризе. Овом приликом желео бих да похвалим солидарност локалних заједница и грађана с грађанима Краљева, што би требало да остане пракса и у будућности.“

У наставку скупа одржана је и конференција „Унапређење локалних финансија у Србији“,

током које се присутнима обратила и министарка финансија Диана Драгутиновић. Она је изјавила да ће у буџету за идућу годину трансфери локалним самоуправама бити увећани за 25 процената, и да ће се постепено повећавати како би достигли законом утврђен износ. ■

ФУНКЦИОНАЛНОМ АНАЛИЗОМ ДО ЕФИКАСНИЈЕ АДМИНИСТРАЦИЈЕ У ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА

У току је процес спровођења функционалне анализе у петнаест градских и општинских управа у Републици Србији. Сврха ове анализе јесте да се испита да ли функције које се обављају у градским и општинским управама одговарају захтевима који су предвиђени законодавним оквиром, као и да ли постојећа организација, унутрашње процедуре и процеси обезбеђују најделотворније и најефикасније обављање неопходних функција. На основу анализе, градовима и општинама које учествују у овом процесу понудиће се препоруке како да унапреде своју организациону структуру и интерне процедуре и процесе.

Процес функционалне анализе обухвата неколико фаза, а планирано је да се заврши у првом кварталу следеће године. У току је фаза прикупљања података о организационој структури и интерним процесима и процедурама у општинама и градовима који учествују у пројекту. Налази до којих се дође у овој фази биће представљени у појединачним извештајима за сваку општину, односно град који учествује у спровођењу функционалних анализа, а потом и размотрени у интерактивним дискусијама с представницама управе градова и општина учесника у процесу. Извештаји ће садржати и конкретне препоруке за унапређење постојећег стања у управама ових градова и општина. Ти појединачни извештаји послужиће као основа за припрему упоредне студије која ће пружити и пресек стања у узоркованим градовима и општинама у области управљања људским ресурсима и процесима руковођења. Намера

је да искуства стечена у току спровођења функционалних анализа послуже као основ за израду одговарајућих модела добре праксе у погледу организације и руковођења у градским и општинским управама у Републици Србији, као и за развој различитих инструмената за примену ових модела.

У пилот-функционалној анализи у оквиру Програма подршке општинама ИПА 2007 – Добра управа, планирање и пружање услуга учествују три града, девет општина и три градске општине: Шабац, Јагодина, Лесковац, Вршац, Сремски Карловци, Стара Пазова, Инђија, Кнић, Деспотовац, Рековац, Житорађа, Пирот, Врачар, Нови Београд и Медијана. Спровођењу функционалне анализе претходила је израда [Анализе надлежности јединица локалне самоуправе у Србији](#). Циљ ове анализе био је да пружи релевантан преглед изворних надлежности и послова поверених јединицама локалне самоуправе у Републици Србији, утврђених Уставом Републике Србије, Законом о локалној самоуправи и другим законима.

Цео процес спровођења функционалне анализе у одабраним градовима и општинама усмерава Посебна радна група, која је образована на основу решења министра за државну управу и локалну самоуправу, а чине је представници Министарства за државну управу и локалну самоуправу и представници Сталне конференције градова и општина. Експертска подршка спровођењу ових активности обезбеђена је у оквиру реализације [Програма подршке општинама ИПА 2007 – Добра управа, планирање и пружање услуга](#) који се финансира из средстава Европске уније. Овај пројекат у целини има за циљ да допринесе унапређењу управљања и економском развоју у Републици Србији кроз пружање даље подршке процесу децентрализације, а његови главни корисници су Министарство за државну управу и локалну самоуправу и Стална конференција градова и општина. ■

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗА ДРЖАВНУ УПРАВУ
И ЛОКАЛНУ САМОУПРАВУ

Бирчанинова 6, Београд
телефон: 011/3607-701 и 011/3345-671
факс: 011/268-6868
е-mail: reforma.uprava@mduls.gov.rs
www.drzavnauprava.gov.rs